

УДК 78.071.1(477):780.616.432

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.314181>

Людомир Філоненко, доктор філософії, доцент,
доцент кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка,
голова Дрогобицького осередку НТШ (музикологічно-фольклористична комісія), член НСКУ
Марія Дерпак, студентка магістратури
факультету початкової освіти та мистецтва
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка,
викладачка Дрогобицької дитячої музичної школи № 2 імені Р. Сороки

**ФОРТЕПІАННА ТВОРЧИСТЬ ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА:
ВИКОНАВСЬКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ**

Стаття присвячена розкриттю фортепіанної спадщини знаменитого українського композитора другої половини ХХ ст. Володимира Івасюка (1949–1979). Митець-пісняр ефективно працював і в камерно-інструментальному жанрі, зокрема сюїти, варіації, струнного квартету, мініатюри та ін. Фортепіанні композиції сповнені колористичного насичення карпатським фольклором водночас із сучасними засобами музичної виразності з притаманними індивідуальними стилістичними особливостями. Розкривається прояв ладової розмаїтості, ритмічної варіантності, прозорості викладу, гри світла й тіні, вишуканості гармонії і дисонансних нашарувань, які присутні у фортепіанних творах поряд із чіткою національною визначеністю творів.

Ключові слова: Володимир Івасюк; фортепіанна творчість; сюїта; варіації; інструментальна мініатюра; токката; марш; камерно-інструментальна музика.

Лім. 13.

Liudomyr Filonenko, Doctor of Science (Philosophy), Associate Professor,
Associate Professor of the Music-Theoretical Disciplines
and Instrumental Training Department,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
Head of the Drohobych Branch of the National Academy of Sciences,
Member of the National Union of Composers of Ukraine
and Shevchenko Scientific Society

Mariia Derpak, Master Student of the Faculty of Primary Education and Art,
Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University,
Lecturer of Drohobych R. Soroka Children's Music School No. 2

**PIANO CREATIVE WORKS OF VOLODYMYR IVASIUK: PERFORMING AND
PEDAGOGICAL ASPECT**

The article reveals the piano legacy of the famous Ukrainian composer of the second half of the 20th century Volodymyr Ivasyuk.

The singer-songwriter also effectively worked in the chamber-instrumental genre, including such genres as a suite, variations for string quartets, a miniature, etc. His works in these genres are less known to Ukrainians. During the period between 1972 and 1979, V. Ivasyuk studied at the composition faculty of the Lviv State Conservatory (now the Mykola Lysenko Lviv National Music Academy). Instrumental works (including piano works) appeared as assignments in the composition class.

Composing instrumental music enriched V. Ivasyuk's arsenal of expressive means, and also revealed new features of his musical language. The article highlights chamber-instrumental works, traces their premiere performances, namely Suites-variations for string orchestra, Improvisations-scherzando for cello and piano, Melodies for string orchestra.

An attempt was made to do the musical-aesthetic and performing analyses of five piano works: Variations on the theme of the Ukrainian folk song "Sukhaiaverbo", Autumn Picture, Piece No. 3k, Marciale marcatisimo, and Little Toccata, which became a solid pedagogical and concert repertoire for young and mature Ukrainian performers.

Piano compositions are full of colorful saturation of the Carpathian folklore at the same time with modern means of musical expressiveness and inherent individual stylistic features. The manifestation of tonal variety, rhythmic variation, transparency of exposition, play of light and shade, sophistication of harmony and dissonant layers, various technical techniques, which are present alongside the clear national determination of the works, is also revealed.

Keywords: Volodymyr Ivasyuk; piano creative works; suite; variations; instrumental miniature; toccata; march; chamber and instrumental music.

Постановка проблеми. Володимир Івасюк – композитор знаний як у музичних колах, так і для широкої публіки насамперед через свої пісенні твори. І не випадково його пісням притаманні такі риси, що окреслюють їх шедеврами пісенного жанру. Першочергово – це чудова мелодика творів, цікава гармонізація, а також ритміка, що поєднує характерні ознаки українських народних пісень з ритмічними особливостями популярної музики 1970-х рр.

Однак творчість Володимира Івасюка розвивалася не лише в одному напрямі. Менш відомою для українського народу є його творчість в камерно-інструментальному жанрі. В 1972–1979 рр. В. Івасюк навчався на композиторському факультеті у Львівській державній консерваторії (нині Львівська Національна музична академія) ім. М. Лисенка спочатку в класі професора Анатолія Кос-Анатольського, а згодом – професора Лешека Мазепи. Великий талант Володимира розуміли його педагоги, які скеровували його до різностороннього розвитку, акцентуючи на роботі над інструментальними жанрами, чого вимагала і навчальна програма. Компонування інструментальної музики збагатило арсенал виразових засобів, а також виявило нові особливості музичної мови композитора Володимира Івасюка.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню творчого доробку Володимира Івасюка присвячена доволі незначна кількість праць, серед яких книжки Михайла Івасюка – батька композитора [6] і Івана Лепші [9]. Важливим джерелом постають нотні видання: пісенники, збірники, упорядковані родиною композитора та дослідниками його творчості, які містять його музичну спадщину, а також рецензії і відгуки на його концертно-виконавську палітру та публікації в пресі, що намагаються розкрити таємниці загибелі В. Івасюка авторства Т. Кирилівської, Л. Кобільник, Я. Ласовського, Л. Мазепи, М. Міщенко, П. Нечаєвої, С. Пушика, Т. Унгуряна, Н. Фецуц, Ю. Візнюка, М. Костецької, І. Філіпенко, І. Чорновол. Щодо розкриття характерних ознак фортепіанної творчості композитора знаходимо фрагментарні відомості у публікаціях Д. Личковської [10] та О. Опанаюка [12].

Мета статті полягає у розкритті камерно-інструментальної спадщини Володимира Івасюка, зокрема, аналізі особливостей його фортепіанних композицій.

Виклад основного матеріалу. Серед відомих творів, які були створені в час навчання у консерваторії, – Сюїта-варіації для струнного оркестру, що став чи не першою спробою молодого митця у жанрі оркестрової музики, який означений цікавими знахідками як з музичного, так і з технічного огляду. Твір був написаний композитором у 1970 р. і тут, поряд із традиційними способами побудови тематизму, використано і прийоми алеаторики та

сонористики, які на цей час переслідувалися у світі музики. Як зазначає дослідниця О. Василюшин: “Використовувані ним в інструментальних творах засоби музичної мови були для справжнього його “внутрішнього світу” чужими, неприродними. Але Володимир Івасюк прагнув оновити, “осучаснити”, ускладнити свою музичну мову, застосовуючи саме такі засоби, хоч на даному етапі вони не приносили бажаних художньо-естетичних ефектів” [1, 23]. Івасюк впевнено поєднує їх з цікавими гармонічними і поліфонічними прийомами, дисонуючими тональностями, пісенно-танцювальними формулами, з яких яскраво проглядає талант автора-мелодиста. Незважаючи на різноманітність музичної мови твору, все ж Сюїта-варіації для струнного оркестру має яскраве національне забарвлення, що, власне, поєднує її з пісенною творчістю В. Івасюка.

Уперше Сюїту-варіації було виконано в жовтні 1978 р. на пленумі Спільки композиторів України. З цього приводу Володимир Івасюк говорив: “У самій Сюїті ..., звичайно, мені хотілося використати ... Знайти певні фарби у звучанні камерного оркестру саме у темі використання десь фольклорних явних моментів і засобів звуковідтворення у виконанні камерним оркестром, можливості якого, звичайно, дуже великі. І мені здається, що їх можна ще розширювати у великій мірі” [8]. На Всесоюзному конкурсі талановитих студентів-композиторів у Москві Сюїта-варіації були удостоєні II місця. Згодом твір виконав камерний оркестр Львівської консерваторії (диригент – проф. Леся Деркач). Треба було майже десять років, щоб твір зазвучав знову – цього разу у виконанні Рівненського камерного оркестру (диригент Богдан Депо) [8].

У Львівському музично-драматичному театрі ім. Юрія Дрогобича 18 квітня 2004 р. відбувся вечір пам’яті Володимира Івасюка з нагоди 55-річчя від дня народження. Справжнім відкриттям для дрогобичан було представлення жанру камерно-інструментальної музики композитора. Знову звучала Сюїта. Цього разу звуки Івасюкової музики оживив камерний оркестр “*Regretum mobile*” Львівської музичної академії ім. Миколи Лисенка під керівництвом професора Георгія Павлія.

Ще одним твором, над яким працював Володимир Івасюк під час навчання в консерваторії – *Імпровізація-скерцандо* для віолончелі і фортепіано, у якому насамперед звертає на себе увагу використання винятково високого і найвищого регістру в партії віолончелі. Практично все це належить грати на струні “ля” і є майже неможливим для виконання, бо вимагає від виконавця довершеного володіння грою на своєму інструменті, оскільки це належало б грати на октаву нижче, ніж написано, або флажолетами [3, 78].

Як йшлося вище, вперше цей твір було виконано на вечорі пам’яті Володимира Івасюка 18 квітня

2004 року у Львівському музично-драматичному театрі ім. Юрія Дрогобича. Слухачі мали змогу насолоджуватися експресивною музикою Імпровізацій-скерцандо. Композиція була виконана віолончелістом і редактором цього твору Дмитром Шимоняком, викладачем Дрогобицького державного музичного училища ім. Василя Барвінського та Євгеном Журавським (фортепіано), концертмейстером Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка.

У 1976–1975 рр. Володимир Івасюк провадив працю над музикою до спектаклю “Прапороносці” за книжкою Олеся Гончара, а 19 березня 1975 р. успішно пройшла прем’єра цієї вистави на сцені Львівського театру Марії Заньковецької (режисер С. Донченко). Музика Володимира Івасюка здобула високу оцінку і визнана кращою на Всесоюзному конкурсі театральних колективів. У 1976 р. у Львівському музично-драматичному театрі ім. Юрія Дрогобича відбулась прем’єра ще однієї вистави “Мезозойська історія” з лейтмотивною піснею “Запроси мене у сні свої”, музику до якої написав Володимир Івасюк на замовлення Богдана Стельмаха (на той час завідувача літературної частини цього театру, талановитого поета-пісняря) [2, 154].

Останньою композицією, над якою працював Володимир Івасюк, студент Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка був твір (він мав бути основним за програмою третього курсу) – *струнний квартет*, де перша частина мала бути моторною в “сонатному аллегро”, друга – повільна, роздумлива і третя – фінальна, також швидка. Однак він залишився незавершеним.

У 2006 р. у Дрогобичі вийшла перша збірка камерно-інструментальних творів Володимира Івасюка (упорядник Лілія Кобільник) [4]. До неї увійшли такі твори композитора, як: Сюїта-варіації для камерного оркестру, Мелодія для струнного оркестру та Імпровізація-скерцандо для віолончелі і фортепіано. Редакцію імпровізації зробив викладач Дрогобицького державного музичного училища імені Василя Барвінського Дмитро Шимоняк.

У спадщині Володимира Івасюка – твори різних жанрів: це і пісні, і камерні інструментальні та оркестрові композиції. Проте ці твори залишаються маловідомими. Навіть у довідниках “Dictionary of Ukrainian composers”, який уклали Ігор Соневицький та Наталія Палідвор-Соневицька (Нью-Йорк, 1997 р.) і енциклопедичному виданні А. Мухи [11] камерно-інструментальні твори не згадуються, і таку ситуацію можна пояснити лише відсутністю їхньої публікації [5].

Перші фортепіанні твори Володимира Івасюка з’явилися у 70-х рр., коли він навчався на композиторському факультеті Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка. Це – Варіації на тему української народної пісні “Сухая верба”, три п’єси

(“Осінь картинка”, “Маленька токата”, “П’єса № 3к”), а також композиція “Marciale marcatisimo”. Уперше ці твори (крім п’єси “Marciale marcatisimo”) після тривалого несправедливого замовчування, прозвучали у Дрогобичі 1 червня 1989 р. на вечорі пам’яті з нагоди сорокаріччя від дня народження композитора. П’єси виконала Надія Шайжина, викладач музично-педагогічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка [7, 6].

Володимир Івасюк навчався гри на фортепіано у Дарії Личковської, професора Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка. У своїх спогадах про композитора вона згадує, що Володимир був дуже сумлінним і стараним студентом, любив фортепіано, мав добру піаністичну підготовку, тому на заняттях переважно обговорювалися питання стилю та інтерпретації творів різних авторів. За словами Дарії Личковської, працювати з Володимиром Івасюком було дуже легко і цікаво. Він надавав великого значення звуковій стороні виконання – намагався знайти оптимальні рішення динамічних градацій, звукових барв, володів широкою палітрою тембрів, гарним, оксамитовим ріано, а звучання фортепіано на *ff* ніколи не було різким. Значну увагу приділяв Володимир Івасюк питанням педалізації, добре її продумував, часто експериментував на заняттях.

“Коли на одному уроці (згадувала Дарія Личковська) Володя заграв свої Варіації, мене захопила ця музика, і ми вирішили включити їх в іспитову програму (на нашій кафедрі практикується виконання композиторами власних творів на іспитах чи в залах). На іспиті Володимир грав дуже добре. Крім Варіацій, він виконав також твори Й. С. Баха та Ф. Шопена, отримавши найвищу оцінку. Твір В. Івасюка дуже сподобався членам комісії. Згодом він виконав його на телестудії у прямому ефірі” [10, 20].

У 1998 р. вийшли друком Три п’єси Володимира Івасюка для фортепіано у творчій редакції О. Опанасюка [13]. Згодом, для представлення фортепіанних композицій В. Івасюка в авторському варіанті, у 2007 р., в Дрогобичі опублікована збірка “Володимир Івасюк. Фортепіанні твори”, упорядкована Лілією Кобільник, викладачкою музично-педагогічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка. До цієї збірки увійшли Варіації на тему української народної пісні “Сухая верба” та чотири п’єси для фортепіано: “Осінь картина”, “П’єса № 3”, “Marciale marcatisimo” та “Маленька токата”, які написані у формі мініатюри. Мета цієї збірки – ознайомити широке коло музикантів з маловідомою стороною творчої спадщини геніального композитора, більше знаного як композитор-пісняр. Чотири п’єси Володимира Івасюка, які увійшли до збірки, – це

мініатюрні інструментальні ескізи. Проте ці твори є самодостатніми. “У чотирьох п’єсах, як і у Варіаціях, відчувається художній пошук молодого композитора: тут є і сонорні колористичні звучання та зображувальні моменти (“Осінь картинка”), і народно-жанрові елементи (запальний народний танець у “Маленькій токаті”). У своїх фортепіанних творах Володимир Івасюк не піддається силі пісенної інтуїції, а йде чисто інструментальним шляхом. Водночас відчувається, наскільки духовно він зрісся з фольклорною традицією, глибоко проник у музичне мислення рідного народу” [10, 22], писала про творчість Івасюка Д.-Н. Личковська.

Варіації вперше були виконані студенткою фортепіанного факультету Львівської державної консерваторії ім. М. Лисенка Оксаною Менцінською у програмі Всесоюзного конкурсу молодих композиторів 1978 р. в Москві і були удостоєні Другої премії. Неодноразово варіаційний цикл звучав у концертах Клубу творчої молоді у Львові, і не тільки, а і в мистецькій інтерпретації піаністки Людмили Десяткіної-Запорожцевої, і цей запис зберігся у фонотеці Львівської Національної музичної академії імені Миколи Лисенка.

До 2007 р. Варіації не друкувалися, проте рукопис, на щастя, знайшовся у нерухомому фонді бібліотеки Львівської Національної музичної академії ім. М. Лисенка і, як засвідчила сестра композитора Галина Івасюк-Крися, цей нотний зразок є автографом брата-композитора [10, 20–21]. Автор достеменно виписав ремарки і зауваги щодо виконання з нотуванням і позначенням темпів кожної варіації, динамічних нюансів, штрихів, агогічних змін, в окремих фрагментах твору композитор проставив педалізацію. В основі теми Варіації лежить старовинна буковинська пісня “Сухая верба”, яку В. Івасюку вдалося записати від свого дядька Дмитра Івасюка у 1968 р., у місті Кіцмань. І напружений зміст фольклорного зразка, і його мелодична лінія, сповнена драматизму, дозволили авторові твору певними виразовими засобами відтворити цілий спектр емоцій та почуттів молодій зарученій дівчини, що розшукує свого милого – козака, який подався у героїчний похід за волю України.

Варіації відкривають збірку і написані як тема і сім варіацій, різних за обсягом (тема – 12 тактів, 33 такти, 20, 9, 22, 14, 51, 28 тактів). Тема варіаційного циклу звучить на основі остинатної супровідної лінії, яка імітує гру народних інструментів і гургу музик. Темп *Moderato* має авторську ремарку *rustico* (по-сільському), що й підтримує народно-пісенну основу циклу. Варіаційний цикл проявляє устремління до наскрізності розвитку музичного матеріалу, адже варіації не мають завершального кадансового звороту, переливаючись в наступну побудову, в якій кардинально змінюється настрій, темп і фактура: перша варіація сприймається як

плач (*Lento lamentoso*) з низхідними секундовими ходами, постійними альтераціями; друга – контрастний яскравий народний танок (*Allegro*) з притаманними коломийковими зворотами; третя варіація (*Secco*) знову повертає до терпких секундових співзвуч і сумного монологу героїні народного зразка; четверта (*Risoluto*) – це кульмінаційний центр циклу, вольова, з насиченою октавно-акордовою фактурою варіація, з акцентацією слабких долей такту, що підсилює національну основу твору; при переході до п’ятої варіації автор пропонує на затриманому кластерному співзвуччі ремарку *quasiscampani*, що сприймається як наслідування тривожного дзвону і приводить до контрастної мініатюрної тужливої п’ятої варіації; віртуозна шоста варіація подана з ремаркою (за Зноско-Боровським), що скеровує до подібності її фактури з етюдом українського композитора Олександра Зноско-Боровського (1908–1983), а токатна сьома варіація виконує функцію яскравого кульмінаційного фіналу циклу і пов’язана тематично з першою варіацією, творячи у такий спосіб арковість в побудові музичного твору.

Яскраво, контрастно і продумано подана динамічна канва твору, яка подиктована змістом фольклорного зразка і музичного твору. Важлива роль композитором відводиться педалізації, застосуванню її різних видів. Загалом варіаційний цикл В. Івасюка – розгорнений, віртуозний, колоритний твір, який під силу виконавцеві-піаністу з розвиненою технічною вправністю, проте насичена фактура твору піаністична, зручна і доводить добре володіння композитором грою на фортепіано.

Наступна п’єса *Осінь картинка* – 13 тактова мініатюра зображально-пейзажного характеру, що відразу підтримується темповою ремаркою *Moderato* а *ritace*, завдяки якій композитор передає виконавцеві свободу у виконанні темпово-ритмічної канви твору. Автор музики застосовує чимало ферматних затримань окремих звуків, агогічні зміни, динамічні контрасти, використовує віддалені регістри фортепіано, творячи повітряну просторовість у звучанні мініатюри.

Мініатюра *П’єса № 3к* (20 тактів) з оригінальною назвою твору, поданою в рукописі, створює враження настроєвої замальовки з альтерованою, вигинистою мелодичною лінією, яка проводиться у різних регістрах фортепіано то одноголосно, то на витриманих співзвуччях.

Твір *Marciale marcatisimo* – мініатюра маршового характеру, яка розпочинається викладом теми твору, збагаченої пунктирним ритмом, акцентацією кожного звука мелодії у партії правої руки в середньому регістрі фортепіано з підкреслюючими чотиризвучними акордами у супровідній лінії лівої руки. Ця тема суголосна маршовим фольклорним зразкам історичного чи козацького жанрового забарвлення.

Тема композиції зазнає варіаційного розвитку, з'являючись спочатку в октавному викладі з певними мелодичними і ритмічними змінами, а згодом у верхній лінії акордової фактури. Цей акордовий епізод з октавним тріольним супроводом становить кульмінаційний сплеск мініатюри, яка завершується цікавими контрастними динамічними співставленнями (*pp* – *ff* – *p* – *pp* – *ppp*) окремих елементів теми твору.

Маленька токато – чудовий зразок народної святкової картини з притаманними танцювальними коломийковими ознаками. П'єса з ознаками тричастинності у першому і третьому розділах (відповідно 6 і 5 тактів) викладена у токатній фактурі з чергуванням інтервалів між лівою і правою рукою. У мелодичній основі цих побудов яскраво прослуховується запальна коломийкова тема з акцентуванням слабих долей, а серединний епізод (7–9 такти), викладений переважно у гомофонно-гармонічній фактурі у партії правої руки виводить яскраву авторську тему, суголосну з народними коломийковими зразками. Віртуозна композиція звучить у швидкому темпі й стала чудовим прикладом поєднання ознак давнього жанру інструментальної музики і прикмет української народної музичної творчості.

Висновки. Фортепіанній творчості В. Івасюка притаманні індивідуальні стилістичні особливості, що проявляються у поєднанні романтичних та імпресіоністичних барв фортепіанної фактури – ладової розмаїтості, ритмічної варіантності, прозорості викладу, гри світла й тіні, вишуканості гармонії і дисонантних нашарувань, які присутні поряд із чіткою національною визначеністю творів.

Фортепіанна творчість В. Івасюка творить вагомий пласт в історії української музики, окреслює унікальну постать композитора в українській культурі ХХ ст. та визначає оригінальність його звукового і образного мислення, пройнятого національним колоритом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Василюшин О. Творча спадщина Володимира Івасюка. Львів : Українська академія друкарства, 2007. 270 с.
2. Володимир Івасюк. Життя – як пісня: спогади та есе / упоряд. П. Нечаєва. Чернівці : Букрек, 2003. 216 с.: іл.
3. Довгань О., Мисько Г. Жанрово-стилістичні особливості інструментальної творчості Володимира Івасюка. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: Мистецтвознавство*. 2020. № 36. С. 75–80. URL: <https://zbitnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpm/article/view/413/379>
4. Івасюк В. Камерно-інструментальні твори / упор. Л. Кобільник. Дрогобич Коло, 2006. 64 с.
5. Івасюк В. Фортепіанні твори / упор. Л. Кобільник. Дрогобич : Коло, 2007. 88 с.
6. Івасюк М. Монолог перед обличчям сина. Чернівці : Золоті литаври, 2000. 205 с.
7. Кобільник Л. Відлуння твоїх кроків. *Івасюк В. Фортепіанні твори* / упор. Л. Кобільник. Дрогобич : Коло, 2007. С. 5–12.

8. Коли пішов у небо він ... *Молода Галичина*. 1994. 9 серпня.

9. Лепша І. Життя і смерть Володимира Івасюка. *Військо України*. 1994. № 6. 56 с.

10. Личковська Д.-Н. Слово від музичного редактора. Івасюк В. Фортепіанні твори / упор. Л. Кобільник. Дрогобич : Коло, 2007. С. 20–22.

11. Муха А. Композитори України та української діаспори: Довідник. Київ : Музична Україна, 2004. 360 с.

12. Опанасюк О. Невідомий Володимир Івасюк (з додатком фортепіанної п'єси “Фантастичний танець”). *Музика*. 1999. № 2. С. 16–19.

13. Три п'єси Володимира Івасюка для фортепіано. Творча редакція О. Опанасюка. Дрогобич : Вимір, 1998. 16 с.

REFERENCES

1. Vasylyshyn, O. (2007). *Tvorcha spadshchyna Volodymyra Ivasiuka* [Creative legacy of Volodymyr Ivasyuk]. Lviv, 270 p. [in Ukrainian].
2. Volodymyr Ivasiuk. *Zhyttia – yak pisnia: spohady ta ese* (2003). [Volodymyr Ivasiuk. Life is like a song: memories and essays]. Arrange P. Nechaeva. Chernivtsi, 216 p. [in Ukrainian].
3. Dovhan, O. & Mysko, H. (2020). *Zhanrovo-stylistychni osoblyvosti instrumentalnoi tvorchosti Volodymyra Ivasiuka* [Genre and stylistic features of Volodymyr Ivasyuk's instrumental creativity]. *Ukrainian culture: past, present, ways of development: Art studies*. No. 36. pp. 75–80. Available at: <https://zbitnyky.rshu.edu.ua/index.php/ucpm/article/view/413/379> (Accessed 22 Dec. 2023) [in Ukrainian].
4. Ivasiuk, V. (2006). *Kamerno-instrumentalni tvory* [Chamber-instrumental works]. Compiled L. Kobilnyk. Drohobych, 64 p. [in Ukrainian].
5. Ivasiuk, V. (2007). *Fortepianni tvory* [Piano works]. Compiled L. Kobilnyk. Drohobych, 88 p. [in Ukrainian].
6. Ivasiuk, M. (2000). *Monoloh pered oblychchiam syna* [A monologue in front of his son]. Chernivtsi, 205 p. [in Ukrainian].
7. Kobilnyk, L. (2007). *Vidlunnia tvoikh krokiv* [The echo of your steps]. Ivasiuk V. Piano works / Compiled L. Kobilnyk. Drohobych, pp. 5–12. [in Ukrainian].
8. Koly pishov u nebo vin... (1994). [When he went to heaven...]. *Young Halychyna*. August 9. [in Ukrainian].
9. Lepsha, I. (1994). *Zhyttia i smert Volodymyra Ivasiuka* [Life and death of Volodymyr Ivasyuk]. *Army of Ukraine*. No. 6. 56 p. [in Ukrainian].
10. Lychkovska, D.-N. (2007). *Slovo vid muzychnoho redaktora* [A word from the music editor]. Ivasiuk V. Piano works. Compiled L. Kobilnyk. Drohobych, pp. 20–22. [in Ukrainian].
11. Mukha, A. (2004). *Kompozytory Ukrainy ta ukrainskoi diaspory: Dovidnyk* [Composers of Ukraine and the Ukrainian diaspora: Directory]. Kyiv, 360 p. [in Ukrainian].
12. Opanasiuk, O. (1999). *Nevidomyi Volodymyr Ivasiuk (z dodatkom fortepiannoï piesy “Fantasty chnyi tanets”)* [Unknown Volodymyr Ivasyuk (with the addition of the piano piece “Fantastic Dance”)]. *Music*. 1999. No. 2. pp. 16–19. [in Ukrainian].
13. *Try piesy Volodymyra Ivasiuka dia fortepiano* (1998). [Three pieces by Volodymyr Ivasyuk for piano]. Creative editing by O. Opanasyuk. Drohobych, 16 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 24.07.2024